

**MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.**

IZJAVA SVJEDOKA

PODACI O SVJEDOKU:

Prezime: **BOJČIĆ**

Ime: **Salko zvani Salih**

Ime oca: Alija

Nadimak: **«Bojka»**

Pol: muški

Datum rođenja: 15. april 1945.

Mjesto rođenja: Vranjevići (opština Mostar)

Nacionalnost: Bošnjak

Vjeroispovijest: muslimanska

Jezik/jezici koje govori: bosanski i malo njemački

Jezik/jezici koje piše: (ako se razlikuje od jezika koji govori)

Jezici korišteni u toku razgovora: bosanski i francuski

Trenutno zanimanje: bez zaposlenja

Prethodno: autolakirer

Datum razgovora: 15. februar 2001.

Istražitelj koji je vodio razgovor: Catherine DRIGUET

Prevodilac: Mirza LIPOVAČA

Imena osoba prisutnih tokom razgovora:

Potpis/potpisano/

IZJAVA SVJEDOKA

Svjestan sam da me danas kao svjedoka ispituje istražitelj Tužilaštva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju. Ovu izjavu dajem dobrovoljno, na mene nije izvršen nikakav pritisak ni prisila, niti mi je bilo šta obećano. Znam da informacije koje ću dati tužilac može upotrijebiti za krivično gonjenje osoba odgovornih za zločine za koje je nadležan Međunarodni sud.

Znam da mogu biti pozvan da svjedočim pred Međunarodnim sudom u Hagu. Spreman sam da svjedočim ako to bude potrebno.

Zovem se BOJČIĆ Salih, oženjen sam i imam četvoro djece: Fikret, rođen 1970., Sabina, rođena 1972., Alija, rođen 1973. i Saima, rođena 1976. Troje starijih su udati i oženjeni, a samo Fikret i Saima još uvijek žive s nama.

Prije rata sam sa porodicom živio u svojoj kući u Vranjevićima. Većina stanovništva u selu su bili Muslimani, ostali su bili Hrvati.

Nakon srpske ofanzive na Mostar koja je trajala 80 dana i napada na naše selo, svo stanovništvo je pobjeglo iz sela 16. juna 1992. Ja sam sa porodicom otišao u DUBRAVE, tačnije u PRENJ gdje je živjela moja sestra. Ostali smo kod nje otprilike šest mjeseci. U toku tog perioda moj sin i ja smo se pridružili HVO-u u Blagaju. Bili smo raspoređeni u 7. brigadu kao obični vojnici. Radilo se o mješovitij jedinici kojom je komandovao Miralem KAJAN, Musliman iz Blagaja. Branili smo liniju fronta od Kočina do Vranjevića i za vrijeme dopusta smo se redovno vraćali u Prenj. Ostao sam 4 mjeseca na liniji fronta, a nakon jednog nesporazuma s Miralemom napustio sam jedinicu i vratio se u Prenj. Moj sin Fikret je ostao u jedinici.

Ostao sam kod sestre. Moj sin Fikret se trebao ženiti, ali kod moje sestre nije bilo dovoljno mjesta da organizujemo svadbu. Zato sam zamolio svog prijatelja, Hrvata Željku Doku, da mi ustupi svoju kuću za tu priliku i za stanovanje jer je Doko živio sam i odlučio je da ode u Njemačku.

Početkom 1993. nastanio sam se s porodicom u Počitelju. U to vrijeme nije bilo nikakvih sukoba, situacija je bila normalna izuzev nekoliko srpskih granata koje su pale na to područje. Tada nisam radio i živjeli smo od uštedevine. Takođe smo primali humanitarnu pomoć od CARITASA I MERHAMETA bez diskriminacije.

Moj sin Alija je imao 19 godina i uhapšen je 2. jula u Počitelju, u kafani u kojoj je radio kao konobar, a kasnije smo saznali da je, nakon što je tri mjeseca bio zatočen u DRETELJU, preko Crvenog krsta poslan na Korčulu odakle je otišao u SAD.

7. i 8. jula 1993. u Počitelju su izvršena masovna hapšenja muškaraca. Između 10. i 12. jula na red su došle žene i djeca iz muslimanskih porodica u Počitelju. Ukrcani su u kamione i protjerani. Ova hapšenja i protjerivanja izvršio je HVO.

Već 10. jula 1992. vidio sam kako kroz Počitelj prolaze civilni kamioni pokriveni ceradom, ali otvoreni pozadi, koji su prevozili žene i djecu iz Domanovića u pravcu Čapljine.

Od Alije Šute, oca moje shahe, koji je bio porijeklom iz Domanovića, saznali smo da je protjerano 80 % muslimanskog stanovništva s područja STOCA i ČAPLJINE. Nakon nekoliko dana Alija je uhapšen u svojoj kući.

Potpis/potpisano/

Njegova porodica i svi stanovnici sela protjerani su isti dan kad je on uhapšen. Sklonili su se u našu kuću u Počitelju.

Što se tiče naše porodice, do 19. jula 1992. s komšijama Hrvatima nismo imali nikakvih poteškoća, ali čim su počela protjerivanja muslimanskih porodica, povukao sam se i prestao da izlazim iz kuće.

Dana 8. jula sinu Fikretu zabranio sam da se vrati u svoju jedinicu u BLAGAJ jer sam znao da je cijeli sektor blokiran. Fikret je iz Blagaja došao kod nas 7. jula, bez prtljaga, kolima, sa svojim drugovima.

Jedan susjed Hrvat nam je rekao da Fikret rizikuje da bude uhapšen ili čak ubijen ako se vrati u taj sektor.

Moram, međutim, istaknuti da se, na moj savjet, moj sin Fikret nije pridružio svojoj jedinici, njegovi drugovi su otišli bez njega, u uniformama HVO-a i na putu ih nisu uhapsili.

Pošto više nismo izlazili, hrvatski vojnici na kontrolnom punktu blizu naše kuće su mislili da smo moj sin i ja otišli.

Dana 19. jula 1993. Pavo MILJANOVIĆ, vojnik HVO-a, kojeg sam poznao iznenadio me dok sam bio u kuhinji. Pitao me odakle dolazim i začudio se što mu moja supruga nije rekla da nisam uhapšen. Zajedno smo popili kafu, a on mi je predložio da da me prijavi HVO-u jer bi to bilo bolje nego da me uhapsi neki strani vojnik u selu.

Prihvatio sam njegov prijedlog i dodao da je i moj sin Fikret u kući. Pavo nas je prijavio Vojnoj policiji HVO-a. Kasnije, oko 18:00 sati, tri pripadnika Vojne policije došla su da uhapsu mene i mog sina, bez ikakvog objašnjenja. Ukrkali su nas u «Maricu», policijsko vozilo s rešetkama, u kojoj nije bilo drugih privedenih osoba. Odvezli su nas pravo u logor u GABELU.

Kada smo stigli u logor vidjeli smo upravnika zatvora kojeg sam poznao od ranije. Bio je to Boko PREVIŠIĆ, nekadašnji ugostitelj iz Cvitave koja se nalazi iza Čapljine. Nosio je bermude i nije imao košulju ni vojna obilježja.

Pogledao me je i rekao mi: «Idi tamo i prijavi se». Zatim mi se približio i pitao me šta mislim o aktualnoj situaciji. Rekao sam mu da ni on ni ja nismo za to odgovorni. BOKO me upitao: «Jesi li svjestan da u cijelom svijetu nema nijednog muslimana koji nije nešto skrivio!» Rekao sam mu da je u pravu, a on je naredio da mene i mog sina odvedu u Hangar broj 3.

Čuvalo ga je 7 do 8 mladih vojnika koji jedva da su imali 20 godina, nosili su različitu odjeću tako da se na njima nije mogla prepoznati bilo kakva uniforma.

U tom hangaru ostao sam do 25. jula, u neopisivim zatočeničkim uslovima, ali o tome ste već upoznati.

Mislim da smo uhapšeni među posljednjima, a u tom hangaru je već bilo gotovo 400 osoba.

Tokom tih pet dana koje sam proveo u hangaru u sjećanju će mi zauvijek ostati slika dvadesetogodišnjeg mladića koji se zvao PECO, čija su leđa bila sva u ranama zbog zadobijenih opekotina. Nije se mogao kretati i morali smo ga nositi kako bi vršio nuždu u jednu kantu.

U noći između 25. i 26. jula, oko 1:00 sati ujutro, otvorila su se vrata hangara i jedan vojni policajac je upitao ima li među nama neko ko može upravljati

svim vrstama vozila. Javio sam se i policajac mi je naredio da uđem u stražnji dio bijelog Golfa sa žirofarom, u kojem su bili vozač i još jedan policajac.

Potpis: /potpisano/

Dovezli smo se do kasarne GRABOVINA u Čapljini gdje su mi pokazali stari model 1958 kamiona dvotonca marke MERCEDES. Nisam mogao vidjeti unutrašnjost kamiona koji je bio potpuno pokriven ceradom. U blizini nije bilo drugog vozila istog tipa, a ja sam bio jedini mobilisani vozač.

Kamion je bio parkiran na pedesetak metara od ulaza u kasarnu, na putu u krugu kasarne.

Jedan od policajaca mi je naredio da sam uđem u kamion, da upalim motor i da krenem za njima.

Dok sam palio motor osjetio sam da je kamion pozadi natovaren i učinilo mi se da radi o putnicima. Pokucao sam na neprozirni prozor koji dijeli vozačevu kabinu od stražnjeg dijela kamiona, ali nisam dobio nikakav odgovor.

Pitao sam se kakav teret prevozim i da li je kamion miniran. Bio sam sâm u kabini kamiona i prema naredenjima pratio sam policijski Golf koji mi je pokazivao put.

Izšli smo iz kasarne i krenuli prema Počitelju i Buni, duž doline Neretve. U Žitomislčićima sam bio u iskušenju da iskočim iz kamion i da ga ostavim u pokretu. Pomislio sam, ipak, na ljude koji su, bez sumnje, bili unutra, predomislio sam se i nastavio put, pristajući da podijelim svoju sudbinu sa sudbinom putnika u stražnjem dijelu kamiona.

Stigli smo do zgrade štaba HVO-a u BUNI, na 400 m od izlaza iz sela prema Blagaju, blizu kamenih vrata u obliku luka.

Vojnik koji mi je pokazao parkiralište na desnoj strani naredio mi je da ugasm motor i svjetla kamiona. Postupio sam po naredenju i ostao u kabini. Vojnik se udaljio i ostavio me samog. U tom trenutku sam začuo krik i jecaje žene u unutrašnjosti kamiona. Nisam smio da se pomaknem i ostao sam tako dvadesetak minuta prije nego što se vojnik vratio i ponudio mi cigaretu.

Golf se vratio i parkirao se ispred mene, a jedan od policajaca mi je dao znak da krenem i da ih pratim. Krenuli smo u pravcu Blagaja.

600 m dalje Golf je skrenuo lijevo, u pravcu jedne kuće pošto više nije bilo puta. Trebao sam ga pratiti, ali sam ubrzao i nastavio putem prema Blagaju. Osobe koje su bile u Golfu nisu me pratile ni pucale na mene.

200 m dalje, s obje strane puta vidio sam dvojicu vojnika HVO-a u uniformama. Na tlu su bili raspoređeni kojekakvi predmeti za koje sam mislio da su protivtenkovske mine. Nisam znao šta da radim, ali nakon što sam razmislio i vidio da dvojica vojnika stoje sasvim blizu mina, bez posebnog opreza, pomislio sam da su mine lažne.

Pritisnuo sam papučicu za gas jer sam znao da bosanska vojska nije daleko. Prošao sam prepreku na putu bez incidenta i krenuo u pravcu bunkerâ u Blagaju udaljenih oko 2 km odatle.

Malo dalje put je bio prepriječen prikolicom traktora, pa sam se morao zaustaviti. Stao sam ispred farova i počeo da vičem. Jedan bosanski vojnik me je prepoznao i povikao «Bojka». Krenuo je prema meni i pitao me odakle dolazim. Rekao sam mu u nekoliko riječi. Dao mi je električnu bateriju da pregledam

unutrašnjost kamiona. Otkrio sam grupu od jedanaest žena svih životnih dobi i dva četrdesetogodišnja muškarca usred mnoštva paketa i raznih predmeta.

Potpis: /potpisano/

Predstavio sam im se. Žene su mi rekle da su invalidi iz KOŠTANE BOLNICE u Stocu. Dvojica muškaraca nisu bila iz te bolnice.

Nisam saznao pod kojim su uslovima ukrcane u kamion ni da li su drugi bolesnici evakuisani tog dana.

Uspio sam da odvezem kamion do centra Blagaja, na izvor rijeke, do mjesta zvanog TEKIJA. Uz pomoć Himze NOZIĆA i Mirzada VELAGIĆA, stanovnika Blagaja, iskricali smo bolesnice iz kamiona i smjestili ih u imamovu kuću, blizu izvora jer nije bilo drugog mjesta.

Samo jedna osoba iz te grupe je mogla ustati uz poteškoće, dok su ostali bili potpuni invalidi. Morali smo ih nositi. Kasnije su prebačene u JARAKOVINU gdje im je pružena pomoć.

S kamionom sam se zatim pridružio bosanskoj armiji u kojoj sam se borio do kraja rata.

Više puta sam posjetio bolesnice i odnio im mlijeka. Tako sam saznao da su te žene bile iz cijele Bosne: iz Visokog, Travnika, Turbeta i Sarajeva. Što se tiče jednog od muškaraca, saznao sam da se zvao IBRO i da je bio mentalni bolesnik.

Nikad nisam saznao kako su te osobe ukrcane u kamion ni da li su ranije evakuisani drugi bolesnici.

Ja sam uspio pobjeći iz GABELE, ali to nije bio slučaj mog sina Fikreta koji je tamo ostao zatočen devet mjeseci. Nakon toga je prebačen u Heliodrom da bi bio oslobođen prilikom jedne razmjene zarobljenika. Moj sin nije kažnjen zato što sam ja pobjegao.

Nakon što smo ja i moj sin uhapšeni, moja supruga Zejna, moja kćerka Saima, moja snaha Nihada i moja unuka Irna ostale su u kući do 28. jula. Moja druga kćerka Sabina je stanovala u svojoj kući u centru Počitelja. Moja supruga je odlučila da s porodicom napusti kući i da ode kod Sabine, jer je mislila da će tamo biti sigurniji.

Dana 2. augusta 1993. HVO ih je istjerao iz Sabinine kuće, ukrcao ih u kamione i protjerao u pravcu Bune odakle su morale pješaćiti do Blagaja. Našli smo se u Kosoru gdje sam ih čekao jer smo od prve grupe izbjeglica saznali da su protjerane.

Dok sam živio u Počitelju nisam primijetio nikakvo destrukciju u gradu, ali znam da je na tom području, u Gradini, kasnije došlo do velikih razaranja. U Počitelju su većinu kuća zaposjele hrvatske izbjeglice, a mnogo stambenih objekata je bilo opljačkano. Iz svog skrovišta, 14. jula, bio sam svjedokom krađe svog automobila od strane trojice vojnika HVO-a. Džamiju u Počitelju uništili su vojnici HVO-a, ali ja nisam prisustvovao tom događaju. Priča se da je taj vjerski objekat dignut u zrak dva ili tri dana nakon protjerivanja tamošnjeg stanovništva. Moja kuću površine 200 m² u selu Vranjevići uništili su Srbi 1992. godine, ali sam je djelimično obnovio i sada ponovo u njoj živim sa cijelom svojom porodicom.

Datum: 15. 02. 2001.

Potpis/potpisano/

POTVRDA SVJEDOKA

Izjavljujem da ova izjava, koja mi je glasno pročitana na bosanskom jeziku, sadrži sve što sam rekao prilikom ispitivanja 15. februara 2001., po svom znanju i sjećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i obaviješten sam da se može upotrijebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991., kao i da mogu biti pozvan da javno svjedočim pred Sudom.

potpis /potpisano/
Datum: 15. 02. 2001.

POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Mirza Lipovača, prevodilac, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalifikovana i ovlaštena od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa bosanskog na francuski jezik, kao i s francuskog na bosanski jezik.
- 2) Salko BOJČIĆ mi je dao do znanja da govori i razumije bosanski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno prevela s francuskog na bosanski jezik u prisustvu Salka BOJČIĆA koji je, po svemu sudeći, čuo i razumio prijevod ove izjave.
- 4) Salko BOJČIĆ je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite onako kako sam ih prevela, što je potvrdio svojeručnim potpisom na za to predviđenom mjestu.

Datum: 15. 02. 2001.
Potpis: /potpisano/